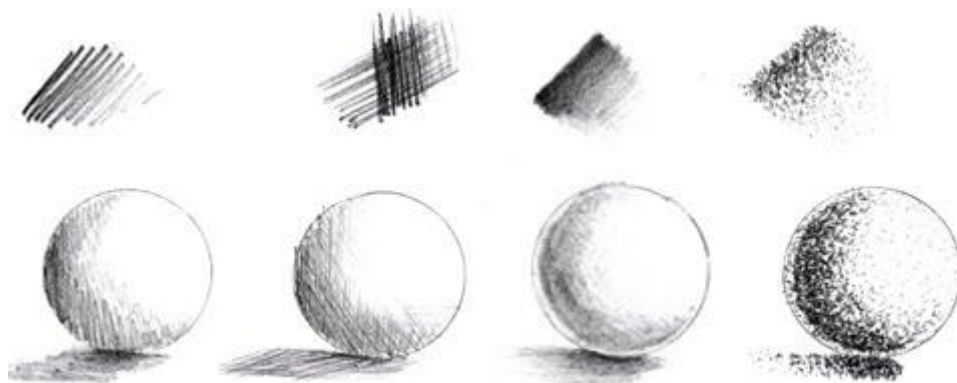

Dragi učenci!

Pred vami je nova likovna naloga, ki obsega delo za 3 učne ure.

Naloga za učence 8. razreda: **SVETLOBA IN SENCA**

Učenci, zagotovo se še spomnite kaj je to **SENČENJE, kajne? Pa da ne boste v dvomih, si bomo na kratko še enkrat ponovili. Vi pa vseeno pokukajte v svojo skicirko, kjer boste našli zapiske o senčenju, pa še nekaj skic, ki smo jih že narisali.**

Predmeti okoli nas imajo **volumen ali prostornino**, lahko jih oprimemo, opazujemo jih lahko iz več strani.

Nek predmet lahko narišemo tudi tako, da na risarski podlagi istočasno poleg dveh dimenzij (dolžine in višine) upodobimo še **tretjo razsežnost** (širino oz. globino) predmeta in s tem dobimo **vtis**, da na ploskvi obstaja **prostorska globina ali tridimenzionalni videz predmeta**. Tako ustvarimo utvaro (iluzijo) tretje razsežnosti, narišemo širino (globino) predmeta.

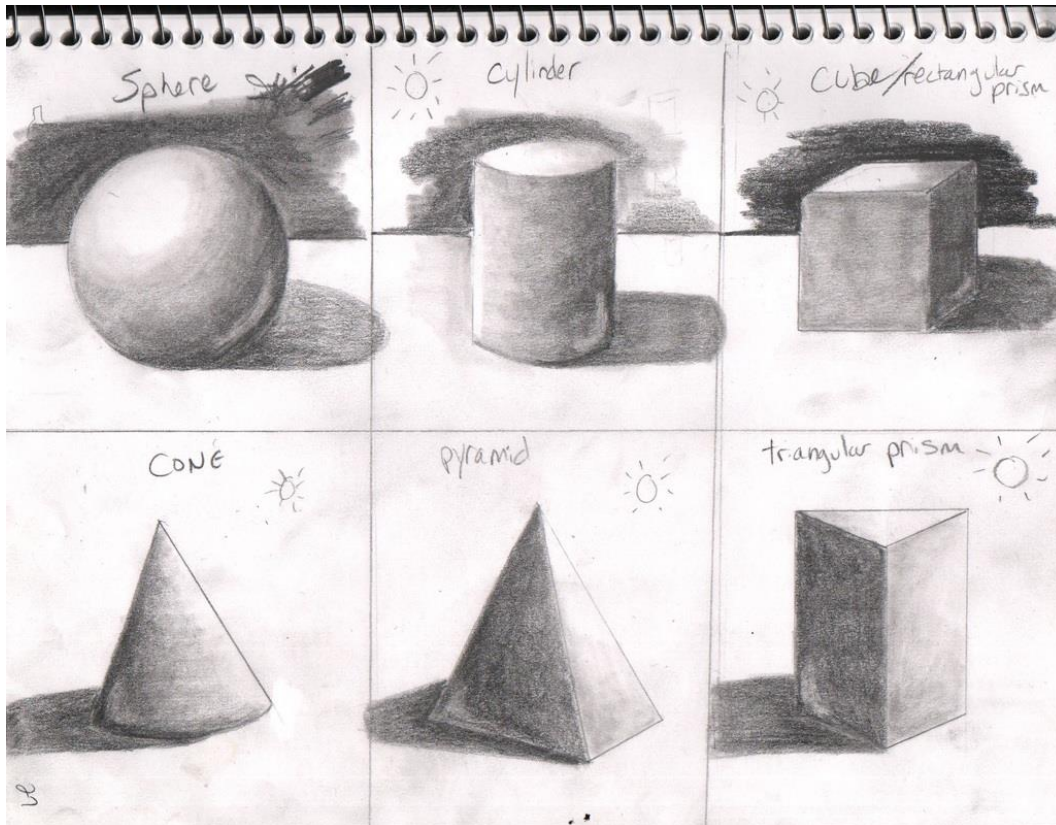
Podobno kot predmet lahko pri risanju prikažemo tridimenzionalnost (tretjo razsežnost), ko upodobimo prostor, v katerem so predmeti. Tretja razsežnost, ki jo upodobimo, je samo navidezna, neresnična.

Gre za prikaz **navideznega prostora (iluzija)**. Takemu prostoru pravimo **iluzionistični likovni prostor**. Prostor na ploskvi in tudi predmete v njem lahko pri risanju in slikanju prikazujemo na več načinov, te načine upodobitve prostora imenujemo prostorski ključi. Za te načine obstajajo določena pravila upodabljanja prostora, ki jih uporabljajo likovni ustvarjalci.

Tokrat se bomo seznanili s prostorskim ključem **GRAFIČNA MODELACIJA**:

Globino prostora na ploskvi lahko prikažemo s pomočjo **svetlobe in sence**. Poudarimo plastično obliko teles. Pri risbi jo upodobimo z bolj ali manj gostim nizanem linij ali točk. Predmeti so osvetljeni z naravno ali umetno svetlobo, ki je lahko šibka ali močna. Tako so nekateri deli predmeta osvetljeni, drugi pa osenčeni. **Svetloba in senca povzročita, da predmete navidezno vidimo tridimenzionalno.**

Na predmetu je **najsvetlejša tista točka**, ki je **najbližja izviru svetlobe**; vsi tisti deli, ki so odmaknjeni od izvira svetlobe, se postopoma temni.

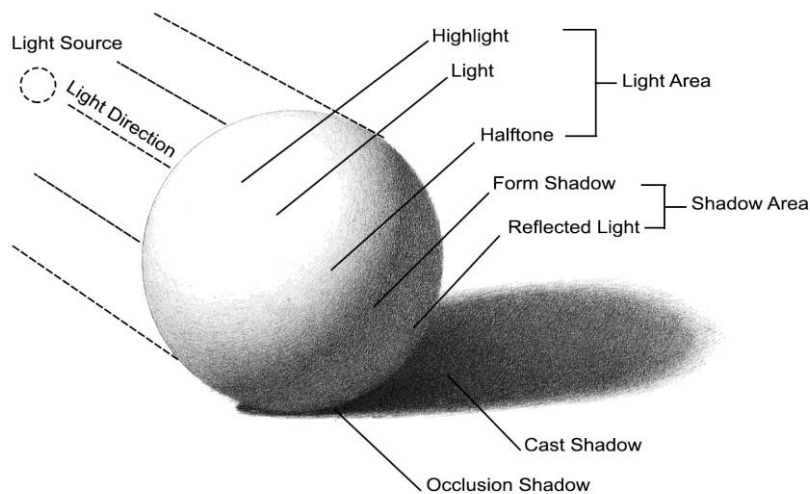
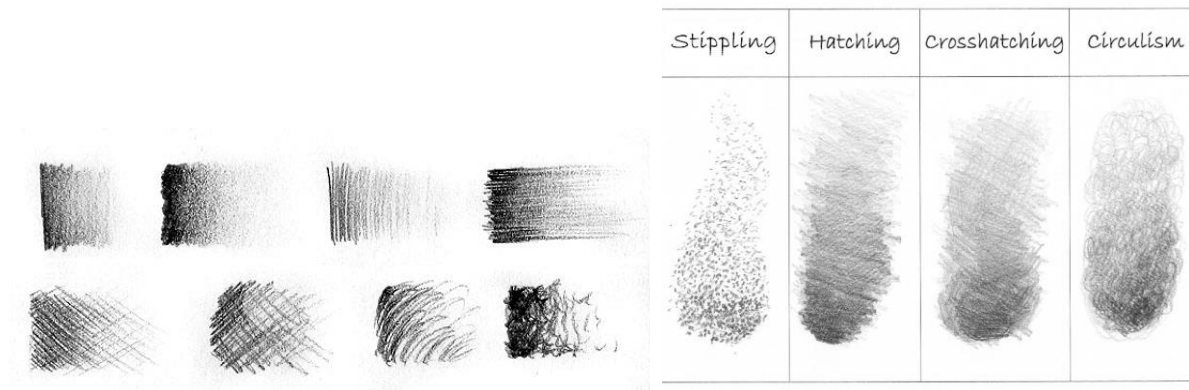

Svetloba in senca sta torej nasprotji med svetlim in temnim, kot sta to tudi dan in noč. Ko nam dan (sonce) osvetli prostor in predmete v njem, nam pojasni obliko predmetov osvetlitev. Zaradi svetlobe telo meče svojo senco, imenovano **vržena senca**.

V predstavljenem **Michelangelovem** delu opazimo mehke prehode med svetlobo in senco. Najbolj izbočeni deli obraza so tudi najsvetlejši.

•**Postopek senčenja:** s svinčnikom 3B narišemo poljubno obliko (npr. krog), senčimo ga tako, da na tistih delih, kjer je senca, s svinčnikom večkrat narišemo linije, ki se križajo, tudi bolj pritisnemo. Postopoma gremo k manj osenčenim delom, kjer manj pritiskamo s svinčnikom, hkrati pa narišemo tudi manj prekrizanih linij. Zelo počasi in z občutkom stopnjujemo iz osenčenih predelov do osvetljenih. Na osvetljenih delih ne rišemo linij, pustimo belo oz. neporisano. **Ničesar ne razmazujemo!**

•**Vaša likovna naloga bo narisati in osenčiti čvelj (po opazovanju).**

-Na mizo si postavite vaš motiv (čvelj), od njega bodite odmaknjeni vsaj 1m.

-Pripravite si list papirja (lahko je to risalni ali pisarniški list A3 ali A4, lahko pa narišete motiv tudi v skicirko).

-Dobro opazujte vaš motiv in ga s svinčnikom narišite tako, kot ga vidite, tudi vse podrobnosti (vezalke, zadrga, šivi, ...) narišite. Naj se na risbi vidi tudi del mize (vsaj črta).

-Pri senčenju bodite pozorni, da ne boste razmazali osenčenih delov risbe (osenčeni del risbe si zaščitite s koščkom papirja). Pri risanju bodite pozorni na to, da boste dobili vtis **globine prostora**, na **sence**, ki so na čvelju in na senco, ki jo čvelj meče na mizo (**vržena senca**).

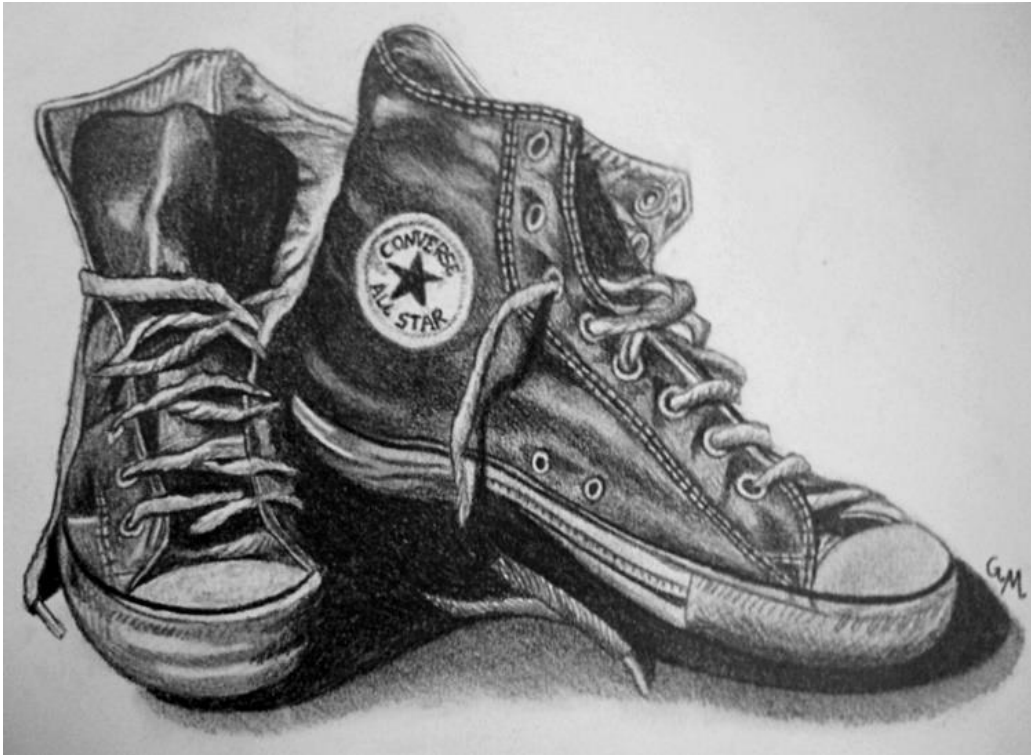

Vincent van Gogh: Cokli, 1889

Spodaj je še nekaj primerov risb čevlja:

**Izdelek fotografiraj in mi ga pošlji v spletno učilnico ali na spodnji e-naslov,
do petka, 24. 4. 2020.**

Svoj izdelek boš prinesel tudi v šolo, kjer ga bomo skupaj vrednotili.

Za dodatne informacije sem vam na voljo na naslednjem naslovu: jasmina.strugar1@gmail.com

Tvoja učiteljica Jasmina Strugar